

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

17 MARS 1953.

PROPOSITION

de modification du Règlement.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 97 du Règlement détermine le mode de nomination du Greffier de la Chambre :

- « Un greffier est nommé par la Chambre; il est toujours » révocable.
- » Le vote pour cette nomination se fait conformément » aux règles établies pour la nomination du Bureau. »

Le règlement ne fixe aucune limite d'âge, ni pour la nomination, ni pour la sortie de charge. Il n'exige aucune condition de nationalité. Il ne détermine pas davantage la nature ni le degré des études dont le candidat-greffier devrait apporter la justification.

Votre Bureau qui a été amené à constater ces lacunes dans notre règlement, a estimé qu'il était souhaitable de les combler en vous proposant de compléter ses dispositions. La Chambre est en effet seule compétente pour le faire et votre Bureau ne pourrait imposer des conditions à la nomination du Greffier sans déroger au Règlement.

La condition de nationalité va de soi et on peut même se demander si elle est nécessaire. Il est en effet inconcevable que la Chambre puisse un jour nommer un étranger à la charge de greffier. Cependant cette condition est exigée pour toute fonction à l'Etat et il a paru utile de la mentionner et de déterminer en même temps le degré de la naturalisation que devra avoir obtenue le candidat s'il n'est pas Belge de naissance. Dans ce cas faudra-t-il que l'intéressé ait acquis la grande naturalisation depuis un certain temps ? L'indication d'un délai ne se justifie pas. En effet, pour obtenir cette faveur du pouvoir législatif il faut être âgé de 30 ans accomplis et avoir sa résidence habituelle en Belgique ou dans la Colonie depuis quinze ans au moins ou depuis dix ans.

La Chambre reste en tout état de cause, par le vote qu'elle aura à émettre, juge de la suite à réserver à une telle candidature.

17 MAART 1953.

VOORSTEL

tot wijziging van het Reglement.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

In artikel 97 van het Reglement wordt de wijze van benoeming van de Griffier van de Kamer vastgesteld :

- « Een griffier wordt door de Kamer benoemd; hij is te » allen tijde afzetbaar.
- » Voor de benoeming worden dezelfde voorschriften » gevolgd als voor de benoeming van het Bureau. »

In het reglement wordt geen enkele leeftijdsgrens bepaald, noch voor de benoeming, noch voor de ambts-uittrekking. Er wordt geen enkele voorwaarde in zake nationaliteit gesteld. Evenmin wordt de aard of de graad bepaald van de studiën en kennis waarvan de candidaat-griffier het bewijs zou moeten kunnen voorleggen.

Uw Bureau heeft deze leemten in ons reglement kunnen vaststellen en het heeft wenselijk geacht ze aan te vullen door U voor te stellen de bepalingen er van bij te werken. Inderdaad, alleen de Kamer is bevoegd om dit te doen, en het Bureau zou geen voorwaarden tot de benoeming van de Griffier kunnen opleggen zonder af te wijken van het Reglement.

De voorwaarde in zake nationaliteit spreekt vanzelf en men mag zich afvragen of zij wel nodig is. Het is inderdaad ondenkbaar dat de Kamer ooit een vreemdeling tot griffier zou kunnen benoemen. Die voorwaarde wordt echter vereist voor iedere Staatsbetrekking, en het schijnt wel nuttig ze te vermelden en tevens de graad van naturalisatie vast te stellen die de candidaat moet bekomen hebben indien hij geen Belg is door geboorte. Moet de belanghebbende in dit geval sedert een bepaalde tijd de Staatsnaturalisatie bekomen hebben ? Het bepalen van een termijn is niet verantwoord. Inderdaad, om die gunst van de wetgevende macht te bekomen moet men ten volle 30 jaar oud zijn en sedert ten minste vijftien jaar of sedert tien jaar zijn gewone verblijfplaats in België of in de Kolonie hebben.

De Kamer beslist in ieder geval, door de stemming die zij zal moeten uitbrengen, over het gevolg dat aan dergelijke candidatuur moet gegeven worden.

La deuxième condition proposée qui est relative à la jouissance des droits civils et politiques, ne requiert d'autre justification que la nécessité d'écarter des candidatures irrecevables.

Il a paru indispensable de déterminer l'âge d'admission à 30 ans afin que le Greffier qui serait élu par la Chambre possède une certaine maturité. La loi a fixé 30 ans pour le Greffier de la Cour de Cassation et 27 ans pour le Greffier du Conseil d'Etat.

Dans toutes les administrations de l'Etat, en cas de recrutement direct, les candidats aux fonctions de la première catégorie (fonctionnaires supérieurs ou généraux) doivent être porteurs d'un diplôme de l'enseignement supérieur. Ils doivent en outre passer un examen pour pouvoir accéder à ce cadre.

Des conditions analogues d'études sont actuellement imposées lors du recrutement du personnel appelé à remplir certaines fonctions, conférées par le Bureau, dans les services de la Chambre. Ces candidats, comme ceux desquels il n'est exigé que des études de degré moindre, ne sont nommés que s'ils ont subi avec succès un examen de maturité.

Il est difficile dans ces conditions de maintenir la situation actuelle, en ce qui concerne la nomination du Greffier, qui a autorité sur tout le personnel de la Chambre.

De plus les fonctions importantes qu'il exerce auprès du Bureau et de l'Assemblée exigent que le Greffier possède les qualités, la formation et les connaissances indispensables pour les exercer et qu'il les justifie par la production d'un diplôme de l'enseignement supérieur. Ceux de docteur en droit ou de licencié en sciences politiques et administratives paraissent les plus adéquats.

La disposition relative à la connaissance des deux langues nationales ne demande pas de justification particulière.

Le règlement de la Chambre ne prévoit aucune limite d'âge, ni pour la nomination (âge maximum) ni pour la sortie de charge.

Le Bureau considère que la fixation d'une limite d'âge pour l'entrée en fonction restreindrait le libre choix de la Chambre et ne permettrait plus la nomination d'un fonctionnaire de la Chambre.

Il en a jugé autrement en ce qui concerne la sortie de charge.

De l'absence de toute limitation d'âge et de durée du mandat on peut déduire que les auteurs du Règlement, c'est-à-dire l'Assemblée, avaient estimé qu'il était indispensable, dans l'intérêt même de la Chambre, de s'assurer le plus longtemps possible la collaboration du greffier, gardien de la tradition parlementaire et réglementaire, non seulement en raison de ses attributions, mais principalement à cause de la permanence de ses fonctions au sein d'une institution soumise à des renouvellements périodiques.

Le Bureau a cependant estimé qu'il n'irait pas à l'encontre de ces intentions en proposant de fixer l'âge de la retraite du greffier à soixante-douze ans, âge que la Chambre elle-même a fixé, sur proposition de son Bureau, pour la retraite des membres et greffiers de la Cour des Comptes qu'elle nomme également par voie élective. (Loi du 23 mars 1951. — *Moniteur* du 9 avril 1951.)

Il vous propose d'ailleurs de reprendre le texte de l'article premier de cette loi qui prévoit également le cas d'infirmité. Dans cette dernière éventualité des mesures rela-

De tweede voorgestelde voorwaarde, die betrekking heeft op het genot van de burgerlijke en politieke rechten, vergt geen andere verantwoording dan de noodzaak om onaanvaardbare candidaturen te weren.

Het bleek volstrekt nodig de datum van de ambtsaanvaarding op 30 jaar te bepalen opdat de Griffier die door de Kamer zou verkozen worden een zekere rijpheid zou hebben. In de wet wordt een leeftijd van 30 jaar bepaald voor de Griffier van het Hof van verbreking, en van 27 jaar voor de Griffier van de Raad van State.

In alle Rijksbesturen moeten de kandidaten voor de functies van de 1ste categorie (hogere ambtenaren of ambtenaren-generaal), in geval van rechtstreekse aanwerving, een diploma van het hoger onderwijs bezitten. Zij moeten bovendien een examen afleggen om tot dit kader te worden toegelaten.

Dergelijke voorwaarden in zake studien worden eveneens opgelegd bij de aanwerving van het personeel dat in de diensten van de Kamer zekere door het Bureau aangevragen functies moet vervullen. Die kandidaten, alsmede die van wie slechts studien van een lagere graad worden geëist, worden alleen benoemd wanneer zij geslaagd zijn in een maturiteitsexamen.

In die omstandigheden kan de huidige toestand moeilijk gehandhaafd worden, wat de benoeming betreft van de Griffier, onder wiens gezag het gehele personeel van de Kamer valt.

Bovendien vergen de belangrijke functies die hij uitoefent bij het Bureau en bij de Vergadering dat de Griffier daartoe de vereiste hoedanigheden, de nodige opleiding en kennis heeft en dat hij daarvan het bewijs levert door een diploma van het hoger onderwijs over te leggen. Het diploma van doctor in de rechten of van licentiaat in politieke en bestuurswetenschappen schijnt het meest gepaste te zijn.

De bepaling betreffende de kennis van beide landstalen vraagt geen bijzondere verantwoording.

In het reglement van de Kamer wordt geen enkele leeftijdsgrens bepaald, noch voor de benoeming (maximumleeftijd) noch voor de ambtsuittreding.

Het Bureau is van mening dat het bepalen van een leeftijdsgrens voor de ambtsaanvaarding de vrije keuze van de Kamer zou beperken en de benoeming van een ambtenaar van de Kamer niet meer zou mogelijk maken.

Het hield er een andere mening op na wat de ambtsuittreding betreft.

Uit het ontbreken van iedere leeftijdsgrens en van beperking van het mandaat kan worden afgeleid dat de auteurs van het Reglement, d.w.z. de Vergadering, gemeend hebben dat het, in het belang van de Kamer, volstrekt nodig was zich zo lang mogelijk de medewerking te verzekeren van de Griffier, die de parlementaire en reglementaire traditie hooghoudt, niet alleen wegens zijn bevoegdheden, maar vooral wegens de vastheid van zijn functies in een instelling die aan periodieke vernieuwing onderworpen is.

Het Bureau was echter van mening dat het niet tegen die inzichten inging door U voor te stellen de leeftijd der oppensioenstelling van de Griffier vast te stellen op twee en zeventig jaar, leeftijd die de Kamer, op voorstel van haar Bureau, zelf heeft vastgesteld voor de oppensioenstelling van de leden en griffiers van het Rekenhof, die zij eveneens bij verkiezing benoemt (Wet van 23 Maart 1951, *Staatsblad* van 9 April 1951).

Het stelt U trouwens voor, de tekst van het eerste artikel van die wet over te nemen, waarin eveneens het geval van lichaamsongeschiktheid is voorzien. In dit laatste

tives à la mise en disponibilité pourraient être prises par le Bureau et préalablement appliquées.

En ce qui concerne la pension, des dispositions en la matière ne trouvent pas leur place dans un Règlement d'assemblée. Cette question continuera à être réglée par le Bureau comme dans le passé.

geval zouden maatregelen tot terbeschikkingstelling door het Bureau kunnen genomen worden en vooraf toegepast.

Wat het pensioen betreft, horen de desbetreffende bepalingen niet thuis in het reglement van een vergadering. Die kwestie zal, zoals in het verleden, verder door het Bureau worden geregeld.

H. MARCK,
J. HOEN,
J. CHALMET,
J. MERGET,
J. MASQUELIER,
J. VAN DEN EYNDE.

PROPOSITION

Article unique.

Les dispositions suivantes sont insérées au chapitre XVIII du Règlement :

Art. 97bis. — Pour être nommé greffier, il faut :

- être belge de naissance ou avoir reçu la grande naturalisation;
- jouir des droits civils et politiques;
- avoir atteint l'âge de 30 ans accomplis;
- être porteur du diplôme de docteur en droit ou de licencié en sciences politiques et administratives;
- posséder la connaissance des langues française et néerlandaise.

Art. 97ter. — Le Greffier est mis à la retraite avec jouissance d'une pension lorsqu'il a accompli l'âge de soixante-douze ans, ou lorsqu'une infirmité grave et permanente ne lui permet plus de remplir convenablement ses fonctions.

VOORSTEL

Enig artikel.

De volgende bepalingen worden ingevoegd in Hoofdstuk XVIII van het Reglement :

Art. 97bis. — Om tot griffier te worden benoemd, moet men :

- Belg zijn door geboorte of de Staatsnaturalisatie hebben bekomen;
- de burgerlijke en politieke rechten genieten;
- ten volle 30 jaar oud geworden zijn;
- houder zijn van het diploma van doctor in de rechten of van licentiaat in politieke en bestuurswetenschappen;
- het Frans en het Nederlands machtig zijn.

Art. 97ter. — De Griffier wordt in ruste gesteld met genot van een pensioen wanneer hij ten volle twee en zeventig jaar geworden is of wanneer een zware en blijvende lichaamsongeschiktheid hem in de onmogelijkheid stelt zijn ambtsbezigheden op behoorlijke wijze waar te nemen.

H. MARCK,
J. HOEN,
J. CHALMET,
J. MERGET,
J. MASQUELIER,
J. VAN DEN EYNDE.